

Οι πολιτικές εξελίξεις στη Δυτική Αφρική Προεκτάσεις και προοπτικές

Μια παρουσίαση του **Κώστα Λεοντίου**
Για το **Καφενείο της Πέμπτης**
Πέμπτη, 9 Νοεμβρίου 2023, 7:30μμ
Στα γραφεία της **Σοσιαλιστικής Έκφρασης**
Ρήγα Φεραίου 25Α, 1087 Λευκωσία
Και διαδικτυακά μέσω **ZOOM** και **FB**

Οι πολιτικές εξελίξεις στη Δυτική Αφρική – Προεκτάσεις και προοπτικές

Κώστας Λεοντίου

Αγαπητές φίλοι και φίλες

Η ανατροπή της φιλοδυτικής κατ' ακρίβεια φίλο-γαλλικής κυβέρνησης της Δημοκρατίας του Νίγηρα, στις 26 Ιουλίου 2023 από ένα στρατιωτικό πραξικόπημα το οποίο αποτελούσε ένα κρίκο σε μια αλυσίδα ανάλογων γεγονότων, εστίασε την προσοχή του κόσμου, στη Δυτική Αφρική όπου οι ανακατατάξεις τύπου ντόμινο επισκιάζονταν από άλλες συγκρούσεις όπως ο πόλεμος στην Ουκρανία και ακολούθως το Ναγκόρνο Καραμπάχ και φυσικά η Μέση Ανατολή.

Η Δυτική Αφρική είναι μια γεωπολιτική ενότητα την οποία καλύπτει κατά μάλλον ή ήττον η πολιτικοοικονομική ένωση ECOWAS ακρωνύμιο στα αγγλικά για την Οικονομική Κοινότητα

Δυτικό-Αφρικανικών Κρατών με έτος ιδρύσεως το 1975, με τη συνθήκη του Λάγος. (Στα γαλλικά το ακρωνύμιο είναι CEDEO) Σήμερα καλύπτει 15 μέλη. Η Μαυριτανία η οποία ανήκε στα ιδρυτικά μέλη αποχώρησε, ενώ η τελευταία εισδοχή υπήρξε αυτή του Πράσινου Ακρωτηρίου.

Τα 15 αυτά κράτη διακρίνονται σε γαλλόφωνα, Σενεγάλη, Γουινέα, Ακτή Ελεφαντοστού, Νίγηρας, Μάλι, Μπουρκίνα Φάσο, Τόγκο και Μπενίν.

Σε αγγλόφωνα μέλη της Κοινοπολιτείας, Νιγηρία, ο γίγαντας της περιοχής, Γκάνα, Σιέρα Λεόνε και Γκάμπια.

Ακολουθούν τα λουσόφωνα, πρώην αποικίες της Πορτογαλίας, Γουινέα-Μπισσάου και νήσοι του Πράσινου Ακρωτηρίου

Τέλος η Λιβερία μια ιδιόζουσα περίπτωση κράτους που δημιουργήθηκε εκ του μηδενός, με παρθενόγενεση, από δούλους που απελευθερώθηκαν στις Ηνωμένες Πολιτείες, οι οποίοι μετανάστευσαν στην περιοχή, η οποία εννοείται διέθετε ήδη τους αυτόχθονες πληθυσμούς της.

Να τονίσουμε ότι ο διαχωρισμός αυτός σε γλωσσόσφαιρες είναι συμβατικός και ότι στις πλείστες περιπτώσεις πέραν του καθεστώτος της επίσημης γλώσσας, οι πλείστοι κάτοικοι δεν τις έχουν υιοθετήσει και η καθημερινή χρήση γίνεται στις αυτόχθονες γλώσσες.

Η ανεξαρτησία της Λιβερίας αναγνωρίστηκε το 1847. Η Γκάνα αποκτά την ανεξαρτησία της το 1957. Η Γουινέα το 1958. Οι επτά γαλλόφωνες και η Νιγηρία το 1960. Η Σιέρα Λεόνε το 1961 και η Γκάμπια το 1965. Οι δυο λουσόφωνες Γουινέα Μπισσάου και Δημοκρατία του Πράσινου Ακρωτηρίου το 1974 ως επακόλουθο της στρατιωτικής επανάστασης των γαρυφάλλων του ίδιου χρόνου στη Πορτογαλία

4. Φαίνεται λοιπόν ότι η Δυτική Αφρική μικρογραφία της Ηπείρου οδηγείται σε ένα κατά το μάλλον ή ήττον τριπολικό μέτωπο.

Καταρχάς να επισημάνουμε τον αγώνα των αντι-νέο-αποικιακών δυνάμεων, κατά των φιλοδυτικών κυβερνήσεων οι οποίες εξυπηρετούν οικονομικά συμφέροντα των μητροπόλεων ή και κατ' ευθείαν οικονομικών κολοσσών που εκμεταλλεύονται τους πλουτοπαραγωγικούς πόρους των χωρών. (Νίγηρας – Ουράνιο). Τα στρατιωτικά καθεστώτα, σύμφωνα και με τις νέες παράπλευρες ανακατατάξεις συνεπεία του Ουκρανικού πολέμου, συνάπτουν ενίοτε συμμαχία με το αντίπαλο δέος τη Ρωσία η οποία προσπαθεί να καλύψει το κενό με διαφορετικούς όρους συνεταιρισμών.

Τα στρατιωτικά καθεστώτα φαίνεται ότι τυγχάνουν σημαντικής λαϊκής στήριξης η οποία διακατέχεται και από φιλορωσικά αισθήματα (παρουσία ρωσικών σημαίων στις λαϊκές κινητοποιήσεις).

- **Γαλλική σφαίρα επιρροής** Γουινέα, Μάλι, Μπουρκίνα Φάσο και Νίγηρας
- Οι «αντάρτες» στη Δυτική Αφρική κατέλαβαν την εξουσία σε ένα ντόμινο πραξικοπημάτων
- **30 Σεπτεμβρίου το 2022** - **Ιμπραήμ Τραορέ** καταλαμβάνει την εξουσία στη Μπουρκίνα Φάσο
- **Σεπτέμβριο του 2021** Πραξικόπημα στη Γουινέα.
- **Αύγουστο του 2020** ανατρέπεται ο Πρόεδρος του Μάλι – Αναλαμβάνει ο Ασιμί Γκοϊτά
- **26 Ιουλίου 2023** ανατρέπεται ο πρόεδρος Νίγηρα και αναλαμβάνει την εξουσία στρατιωτική ομάδα με αρχηγό τον Μοχαμέντ Μπαζούμ
- **16 Σεπτεμβρίου του 23** συμφωνία αμυντικής συμμαχίας

Ιμπραήμ Τραορέ

Ασιμί Γκοϊτά

Μοχαμέντ Μπαζούμ

3

Όλες οι χώρες όπου εκδηλώθηκαν αυτά τα κινήματα ανήκουν στη γαλλική σφαίρα επιρροής, Γουινέα, Μάλι, Μπουρκίνα Φάσο και Νίγηρας, η συμμετοχή των οποίων στην ECOWAS έχει «ανασταλεί».

Οι «αντάρτες» στη Δυτική Αφρική κατέλαβαν την εξουσία σε ένα ντόμινο πραξικοπημάτων: Ο Λοχαγός Ιμπραήμ Τραορέ καταλαμβάνει την εξουσία στη Μπουρκίνα Φάσο 30 Σεπτεμβρίου το 22 αφού καθαίρεσε άλλο στρατιωτικό που είχε εκθρονίσει το Ιανουάριο του ίδιου έτους το πρόεδρο της χώρας με την κατηγορία ότι απέτυχε να θέσει υπό έλεγχο τους Τζιχαντιστές.

Στη Γουινέα το Σεπτέμβριο του 21 ο διοικητής των ειδικών δυνάμεων συνταγματάρχης Μαμαντί Ντουμπουγιά ανέτρεψε τον πρόεδρο Αλφά Κοντέ ο οποίος είχε τροποποιήσει το σύνταγμα για να του επιτραπεί να θέσει υποψηφιότητα για τρίτη θητεία. Η ενέργεια αυτή είχε προκαλέσει εκτεταμένες ταραχές στη χώρα.

Τον Αύγουστο του 2020 μια ομάδα συνταγματάρχων ανέτρεψε τον πρόεδρο του Μάλι. Μετά το πραξικόπημα ακολούθησαν λαϊκές διαμαρτυρίες για την εκτεταμένη διαφθορά και την ανασφάλεια στη χώρα. Εννέα μήνες μετά αναλαμβάνει την εξουσία ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης Ασιμί Γκοϊτά.

Τέλος στο Νίγηρα στις 26 Ιουλίου 2023 ανατρέπεται ο πρόεδρος και αναλαμβάνει την εξουσία στρατιωτική ομάδα με αρχηγό τον Μοχαμέντ Μπαζούμ .

Αφού εκδήλωσαν με διάφορους τρόπους την αλληλεγγύη τους κυρίως μετά τις διαδοχικές αποβολές τους από την ECOWAS και τις απειλές για στρατιωτική επέμβαση Μάλι, Μπουρκίνα Φάσο και Νίγηρας υπογράφουν στο Μπαμακό στις 16 Σεπτεμβρίου του 23 συμφωνία αμυντικής συμμαχίας. Βάσει της συμφωνίας οποιαδήποτε επίθεση εναντίον της κυριαρχίας μέλους της συμμαχίας θα εκληφθεί ως επίθεση εναντίον όλων των συμβαλλομένων.

Χάρτης με τα μέλη της Ισλαμικής Συνεργασίας

Χάρτης με τις επαρχίες του χαλιφάτου του οράματος του Ισλαμικού κράτους.

- Δυναμική παρουσία των Τζιχαντιστών - Υπολογίζεται ότι το **40%** των τρομοκρατικών πράξεων των Τζιχαντιστών διαπράττονται στη δυτική Αφρική
- Στη περιοχή δραστηριοποιείται μια πλειάδα ισλαμιστικών οργανώσεων: Το ισλαμικό κράτος της επαρχία του Σαχέλ, παρακλάδι του ISIS, «η κοινότητα μουσουλμάνων» ΝΟΣΠΑ (JNIM - *Jama'at Nasr al-Islam wal Muslimin*) με έδρα το βορειοανατολικό Μάλι και εχθροπραξίες μέχρι την Μπουρκίνα Φάσο και τον Νίγηρα. Σχηματίστηκε το **Μάρτιο του 2017** όταν 4 ακραίες οργανώσεις, συμπεριλαμβανομένου του παραρτήματος της Αλ-Κάιντα, το εμιράτο της Σαχάρας στο ισλαμικό Μαγκρέμπ, είχαν συμπήξει κοινό μέτωπο. Η οργάνωση Μπόκο Χαράμ δρα στη βορειοανατολική Νιγηρία και χρησιμοποιεί ιδιαίτερα αδίστακτες γκανγκστερικές μεθόδους
- Εμπλοκή της Ρωσίας στην περιοχή διά της ιδιωτικής παραστρατιωτικής οργάνωσης Βάγκνερ
- Οργάνωση Ισλαμικής Συνεργασίας → ιδρύθηκε 1969 στο Μαρόκο και περιλαμβάνει 57 κράτη
- Οι χώρες της περιοχής που ανήκουν στην ισλαμική συνεργασία είναι το Μπενίν η **Μπουρκίνα Φάσο**, το Τόγκο, η **Σενεγάλη**, η Σιέρα Λεόνε, η **Γκάμπια**, η Γουινέα, η **Γουινέα-Μπισσάου**, το Μάλι, ο **Νίγηρας**, η Νιγηρία και η **Ακτή Ελεφαντοστού** δηλαδή 12 από τις 15.

4

Δεύτερη συνισταμένη στο δυτικό-αφρικανικό παζλ είναι η δυναμική παρουσία των Τζιχαντιστών οι οποίοι ανέτρεψαν τις παραδοσιακές ισορροπίες και ανταγωνισμούς. Υπολογίζεται ότι το 40% των τρομοκρατικών πράξεων των Τζιχαντιστών διαπράττονται στη δυτική Αφρική. Στη περιοχή δραστηριοποιείται μια πλειάδα ισλαμιστικών οργανώσεων: Το ισλαμικό κράτος της επαρχία του Σαχέλ, παρακλάδι του ISIS, «η κοινότητα μουσουλμάνων» ΝΟΣΠΑ (JNIM *Jama'at Nasr al-Islam wal Muslimin*) με έδρα το βορειοανατολικό Μάλι και εχθροπραξίες μέχρι την Μπουρκίνα Φάσο και τον Νίγηρα. Σχηματίστηκε το Μάρτιο του 2017 όταν 4 ακραίες οργανώσεις, συμπεριλαμβανομένου του παραρτήματος της Αλ-Κάιντα, το εμιράτο της Σαχάρας στο ισλαμικό Μαγκρέμπ, είχαν συμπήξει κοινό μέτωπο. Χωρίς να ξεχνάμε την οργάνωση Μπόκο Χαράμ η οποία δρα στη βορειοανατολική Νιγηρία και χρησιμοποιεί ιδιαίτερα αδίστακτες γκανγκστερικές μεθόδους, απαγωγές, βιασμούς και μαζικές δολοφονίες. Χάρτης με τις επαρχίες του χαλιφάτου του οράματος του Ισλαμικού κράτους.

Ας μην ξεχνάμε ότι η πρώτη εμπλοκή της Ρωσίας στην περιοχή έγινε όταν η Γαλλία ήθελε να τερματίσει τη στρατιωτική παρουσία της στο βορειοανατολικό Μάλι το οποίο λυμαίνεται τζιχαντιστικό παρακλάδι (η Γαλλία είχε σημεία κοπώσεως όπως περίπου οι ΗΠΑ από το Αφγανιστάν). Τότε παρουσιάστηκε ο από μηχανής θεός η Ρωσία διά της ιδιωτικής παραστρατιωτικής οργάνωσης Βάγκνερ και έτσι ανοίγει νέο κεφάλαιο.

Μια από τις σοβαρές παρενέργειες του Ουκρανικού, με την σύγκρουση Ρωσίας και Δύσης ήταν η αναζωπύρωση των ισλαμιστικών/τζιχαντιστικών κινημάτων τα οποία διαθέτουν την δική τους ατζέντα. Δεν είναι εύκολη η κατάταξη των κινημάτων αυτών σε ισλαμιστικά ή τζιχαντιστικά. Μια ειδοποιός διαφορά είναι για τα μεν ισλαμιστικά η ανάληψη της εξουσίας σε μια χώρα ως εθνικό κίνημα όπως οι Ταλιμπάν του Αφγανιστάν, με την εφαρμογή της σαρία δηλαδή του ισλαμικού νόμου. Αφετέρου ο Τζιχαντισμός δηλαδή ιερός πόλεμος όπως τον πρεσβεύει το ισλαμικό κράτος (ISIS) και τα παρακλάδια του αγωνίζονται για την επανασύσταση του χαλιφάτου δηλαδή ενός

πολυεθνικού κράτους με κεντρική πολιτικό-θρησκευτική εξουσία με διάφορες επαρχίες. Το κίνημα της Χαμάς μάλλον βρίσκεται κάπου στη μέση.

Πλείστα κράτη της περιοχής έχουν μουσουλμανική πλειοψηφία ή σημαντικές μουσουλμανικές κοινότητες και συμμετέχουν ως μέλη στην οργάνωση ισλαμικής συνεργασίας η οποία ιδρύθηκε το 1969 στο Μαρόκο και περιλαμβάνει 57 κράτη. Πριν την εμφάνιση του τζιχαντισμού αλλά και παράλληλα Σαουδική Αραβία και Τουρκία και όχι μόνο, προσπαθούσα να αυξήσουν την επιρροή τους στην περιοχή εργαλειοποιώντας τη θρησκεία.

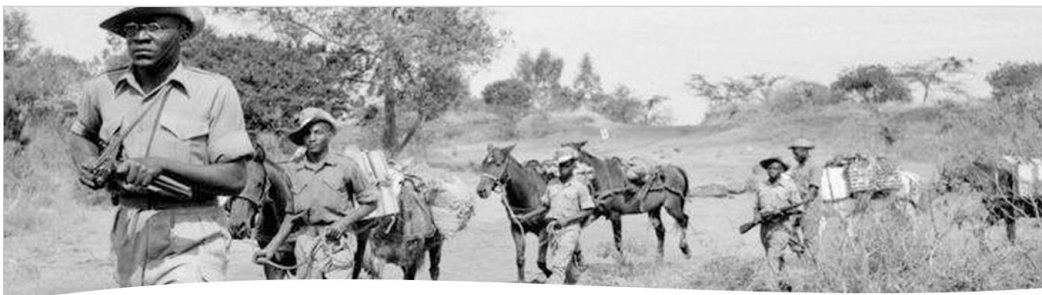
Οι χώρες της περιοχής που ανήκουν στην ισλαμική συνεργασία είναι το Μπενίν η Μπουρκίνα Φάσο, το Τόγκο, η Σενεγάλη, η Σιέρα Λεόνε, η Γκάμπια, η Γουινέα, η Γουινέα-Μπισσάου, το Μάλι, ο Νίγηρας, η Νιγηρία και η Ακτή Ελεφαντοστού δηλαδή 12 από τις 15.

Η οργάνωση Ισλαμικής συνεργασίας η οποία εκφράζει το παραδοσιακό Ισλάμ υιοθετεί τα ψηφίσματα των μελών της βάσει μιας πρωτότυπης συναίνεσης.

Να τονίσουμε επίσης ότι υποβόσκει και ένας ενδοδυτικός ανταγωνισμός. Το Τόγκο όμως τυχαία έγινε μέλος της κοινοπολιτείας χωρίς να εγκαταλείψει τη Γαλλοφωνία.

Οι Ηνωμένες Πολιτείες δεν έχουν λάβει σαφή και ενεργό θέση έναντι της απειλής εξοστρακισμού της Γαλλίας από τη Δυτική Αφρική. Διατηρούν τα στρατεύματά τους στο Νίγηρα, ενώ αυτά της Γαλλίας ευρίσκονται υπό πολιορκία. Ανακοινώθηκε στις 24 Σεπτεμβρίου 23 ότι μέχρι το τέλος του έτους η Γαλλία θα επαναπατρήσει τα στρατεύματά της. Ταυτόχρονα στις 22 Οκτωβρίου 23, μέσα στη δίνη του μεσανατολικού έγκυρες πηγές αναφέρουν ότι οι ΗΠΑ αποκατέστησαν διαύλους επικοινωνίας με τη Νέα κυβέρνηση του Νίγηρα.

Χωρίς να ξεχνάμε τον Κινέζικο παράγοντα που δραστηριοποιείται στον εργοληπτικό τομέα αλλά και στο εμπόριο όπλων. (Πρόσφατα μεγάλη κινεζική εταιρεία όπλων, άνοιξε γραφεία στη Σενεγάλη).

- Τρίτος πόλος σε αυτές τις συγκρουσιακές σχέσεις είναι τα **αυτονομιστικά κινήματα**
- Ο σημερινός κατακερματισμός της Αφρικής έγινε βάσει της **Γενικής πράξεως του Βερολίνου το 1884**
- Γνωρίζοντας την αναστάτωση που θα επέφερε ο επαναπροσδιορισμός των συνόρων οι αφρικανικές ελίτ συμφώνησαν στο **αδιαπραγμάτευστο τους Αρχή που υιοθετήθηκε όταν ιδρύθηκε ο Οργανισμός Αφρικανικής Ενότητας το 1963 στην Αντίς Αμπέμπα.**
- Ο οργανισμός έχει εν τω μεταξύ μετονομαστεί το **2001 σε Αφρικανική Ένωση** και περιλαμβάνει το σύνολο των **55 διεθνώς αναγνωρισμένων κρατών** της ηπείρου και επί πλέον την διαφιλονικούμενη Δυτική Σαχάρα
- Ενεργά κινήματα τα οποία διεκδικούν αυτονομία ή ανεξαρτησία για τις εθνότητες που εκπροσωπούν είναι μεταξύ άλλων **το μέτωπο των δημοκρατικών δυνάμεων της Καζαμάνς** (εθνότητα Jola or Diola στη Νότιο Σενεγάλη) και **το μέτωπο της Δυτικής Τογκολάνδης** (εθνότητα EWE στην Ανατολική Γκάνα)
- Η μεγαλύτερη εθνογλωσσική κοινότητα της Αφρικής **οι Χάουσα** είναι μοιρασμένη μεταξύ Νιγηρίας και Νίγηρα
- Η εξόριστη κυβέρνηση της Μπιάφρας εφήμερη **Δημοκρατία των Ιγκμπο** και άλλων εθνοτήτων της Νοτιοανατολικής Νιγηρίας απειλεί με αντιπερισπασμό στη περιοχή, αν οι δυνάμεις της ECOWAS εισβάλουν στο Νίγηρα

Τρίτος πόλος σε αυτές τις συγκρουσιακές σχέσεις είναι τα αυτονομιστικά κινήματα. Να υπενθυμίσουμε ότι ο σημερινός κατακερματισμός της Αφρικής έγινε βάσει της Γενικής πράξεως του Βερολίνου το 1884. Η Αφρική μοιράστηκε ανάμεσα στις Ευρωπαϊκές αποικιακές δυνάμεις όπως μία πίττα. Δεν λήφθηκαν υπόψη παραδοσιακά Βασίλεια και Αυτοκρατορίες, εθνοτικές κοινότητες, αλλά τραβήχτηκαν ευθείες γραμμές.

Γνωρίζοντας την αναστάτωση που θα επέφερε ο επαναπροσδιορισμός των συνόρων οι αφρικανικές ελίτ συμφώνησαν στο αδιαπραγμάτευτο τους. Αρχή που υιοθετήθηκε όταν ιδρύθηκε ο Οργανισμός Αφρικανικής Ενότητας το 1963 στην Αντίς Αμπέμπα. Ο οργανισμός έχει εν τω μεταξύ μετονομαστεί το 2001 σε Αφρικανική Ένωση και περιλαμβάνει το σύνολο των 55 διεθνώς αναγνωρισμένων κρατών της ηπείρου και επί πλέον την διαφιλονικούμενη Δυτική Σαχάρα (το Μαρόκο είχε αποσυρθεί από την Οργάνωση αλλά επανήλθε).

Παρόλα αυτά υπάρχουν ενεργά κινήματα τα οποία διεκδικούν αυτονομία ή ανεξαρτησία για τις εθνότητες που εκπροσωπούν. Μεταξύ άλλων το μέτωπο των δημοκρατικών δυνάμεων της Καζαμάνς (εθνότητα Jola or Diola στη Νότιο Σενεγάλη) και το μέτωπο της Δυτικής Τογκολάνδης (εθνότητα EBE στην Ανατολική Γκάνα).

Να αναφέρουμε ενδεικτικά ότι η μεγαλύτερη εθνογλωσσική κοινότητα της Αφρικής οι Χάουσα είναι μοιρασμένη μεταξύ Νιγηρίας και Νίγηρα.

Η εξόριστη κυβέρνηση της Μπιάφρας εφήμερη Δημοκρατία των Ίγκμπο και άλλων εθνοτήτων της Νοτιοανατολικής Νιγηρίας απειλεί με αντιπερισπασμό στη περιοχή, αν οι δυνάμεις της ECOWAS εισβάλουν στο Νίγηρα.

Το θέμα των αυτονομιστικών κινήματων είναι πολύπλοκο και άπτεται του επαναπροσδιορισμού των συνόρων. Αν για την Δύση τα σύνορα της Ουκρανίας θεωρούνται ταμπού η διχοτόμηση του Σουδάν ή η απόσχιση του νησιού Μπουκενβίλ από την Παπούα Νέα Γουινέα είναι άλλο κεφάλαιο.

- Οι Τουαρέγκ, «οι Κούρδοι της Δυτικής Αφρικής» μεταξύ Μάλι, Νίγηρα και Αλγερίας ουδέποτε εγκατέλειψαν τα όνειρά τους για ανεξαρτησία και κήρυσαν το εφήμερο κράτος της **Αζάουαντ** (από το 2012-2013) στο Βορειοανατολικό Μάλι πριν εκτοπιστούν από τους Τζιχαντιστές της οργάνωσης Ανσάρ Αλ Ντιν.

Οι Τουαρέγκ, οι «Κούρδοι της Δυτικής Αφρικής» μεταξύ Μάλι, Νίγηρα και Αλγερίας ουδέποτε εγκατέλειψαν τα όνειρά τους για ανεξαρτησία και κήρυξαν το εφήμερο κράτος της Αζάουαντ (από το 2012-2013) στο Βορειοανατολικό Μάλι πριν εκτοπιστούν από τους Τζιχαντιστές της οργάνωσης Ανσάρ Αλ Ντιν.

- Το 2012 οι Ισλαμιστές κατέλαβαν την ιστορική πόλη του Τιμποκτού και κατέστρεψαν μνημεία με την αιτιολογία ότι ήταν ειδωλολατρικά. Μνημεία τα οποία η UNESCO είχε καταγράψει ως μέρος της διεθνούς πολιτιστικής κληρονομιάς.
- Το Τιμποκτού αποτελούσε πνευματικό φυτώριο όταν ανήκε στην αυτοκρατορία του Μάλι το 13ο και 14ο αιώνα και ο περίφημος ηγεμόνας **Μάνσα Μούσα** είχε ιδρύσει πανεπιστήμιο ισλαμικών σπουδών.

7

Το 2012 οι Ισλαμιστές κατέλαβαν την ιστορική πόλη του Τιμποκτού και κατέστρεψαν μνημεία με την αιτιολογία ότι ήταν ειδωλολατρικά. Μνημεία τα οποία η UNESCO είχε καταγράψει ως μέρος της διεθνούς πολιτιστικής κληρονομιάς. Το Τιμποκτού αποτελούσε πνευματικό φυτώριο όταν ανήκε στην αυτοκρατορία του Μάλι το 13ο και 14ο αιώνα και ο περίφημος ηγεμόνας Μάνσα Μούσα είχε ιδρύσει πανεπιστήμιο ισλαμικών σπουδών. Το προσκύνημα στη Μέκκα του Βασιλέα Μούσα ο οποίος θεωρείται ίσως ως ο πλουσιότερος άνθρωπος όλων των εποχών και πραγματοποιήθηκε το 1324 έμεινε θρυλικό. Η ακολουθία του περιελάμβανε 60.000 άνδρες με πολυτελείς ενδυμασίες και 12.000 σκλάβους με 80 καμήλες που μετέφεραν αμύθητες ποσότητες χρυσού. Κατά την διαδρομή, με σταθμό στο Κάιρο ο Μούσα διένειμε αφειδώλευτα χρυσάφι προκαλώντας μίνι κραχ στη τιμή του πολυτίμου μετάλλου. Κατά την επιστροφή το καραβάνι πλήγηκε από διάφορες αντιξοότητες και τελικά ο Μούσα έμεινε απένταρος. Επέστρεψε στη χώρα του με δανεικά. Ακολούθως το Τιμποκτού περιήλθε στην επικυριαρχία της αυτοκρατορίας Σονγκάι Songhai και το 1590 κατακτήθηκε από τους Μαροκινούς. Τέλος το 1890 περιλαμβάνεται στις γαλλικές κτήσεις.

Ως παράδειγμα τεχνητού αποικιοκρατικού σχήματος αναφέρουμε τη Γκάμπια που αποτελεί γλωσσοειδή θύλακα εντός της Σενεγάλης.

8

Υπενθυμίζουμε πως όταν οι αποικιοκρατικές δυνάμεις διαμοίρασαν αυθαίρετα την Αφρική (να μην ξεχνάμε την Ιταλία και Γερμανία) δεν υπήρχε ένα είδος κενού εξουσίας.

Από τα παραδοσιακά κράτη αναφέρουμε ενδεικτικά την αυτοκρατορία των Μόσι (Εθνότητα που αποτελεί τον 52% του πληθυσμού της Μπουρκίνα Φάσο) ήδη τον 11ο αιώνα. Η ίδρυσή της χάνεται σε θρύλους με μία πριγκίπισσα με πολεμικές αρετές από τη σημερινή βόρεια Γκάνα.

Αναφέρουμε επίσης την αυτοκρατορία των Ασάντε που άνθισε στη σημερινή Γκάνα από το 1701 μέχρι το 1901. Το βασίλειο επιβιώνει μέχρι σήμερα με εθιμοτυπική μορφή (π.χ. Ζουλού) ενσωματωμένο στη Γκάνα (Κόφι Ανάν).

Τέλος αναφέρουμε το χαλιφάτο του Σοκότο το οποίο ιδρύθηκε το 1804 στη Βόρεια Νιγηρία με πληθυσμό Χάουσα και Φουλάνι.

Στη δυτική Αφρική έγιναν απόπειρες ριζικού απογαλακτισμού από τις αποικιακές δυνάμεις.

Ο Κβάμε Νκρούμαχ στη Γκάνα (Ηγέτης από το 1957 ως το 1966), ήταν ο πρώτος ίσως ηγέτης που επιχείρησε ρήξη με τον νέο-αποικισμό και υποστήριξε ένα καθεστώς με μαρξιστικές και παν-αφρικανικές αρχές και αξίες. Ως πρώτο βήμα ήταν η ανακήρυξη της χώρας σε Δημοκρατία (Republic) δηλαδή έπαψε να αναγνωρίζει τη Βρετανική μοναρχία επικεφαλής του Κράτους (ακόμα και σήμερα 15 κράτη της κοινοπολιτείας αναγνωρίζουν το βασιλιά Κάρολο ως αρχηγό τους).

Άλλος ηγέτης στη Δυτική Αφρική που επιχείρησε ρήξη με τον νέο-εποικισμό και συνήψε στενές σχέσεις με το ανατολικό μπλοκ ήταν ο Σέκου Τούρε της Γουινέας (1958 -1984)

Να τονιστεί ότι οι ηγέτες των αντινεοαποικιακών κινημάτων έθεταν ως προτεραιότητα την επιστροφή σε παραδοσιακές αξίες και την κοινωνική δικαιοσύνη.

Όσον αφορά την αυταρχικότητα στον Σέκου Τούρε αποδίδονται περίπου 50.000 θύματα αντιφρονούντων.

Ακόμα και τώρα οι «προοδευτικοί» ηγέτες μιλούν μάλλον για εκδημοκρατισμό, εννοώντας να τεθεί τέρμα στις δυναστείες που εκμεταλλεύονται τις χώρες παρά για ανθρώπινα δικαιώματα. Οι δυναστείες και οι ισόβιοι πρόεδροι συνήθως παραμένουν γαντζωμένοι στην εξουσία με την αναθεώρηση των δικλείδων ασφαλείας του συντάγματος που προνοούν συνήθως δυο θητείες μάξιμουμ, ενώ αυτοί που το ανατρέπουν υπόσχονται εκλογές το ταχύτερο δυνατό. (επιλαμβανόμενο σενάριο).

Μετά την πολιτική χειραφέτηση της Αφρικής προέκυψαν και τερατογενέσεις από τα εκκολαπτήρια του νέο-αποικισμού. Ο Ιντί Αμίν Νταντά στην Ουγκάντα, ο Μπεντέλ Μποκάσα στην Κεντρική Αφρική και ο λιγότερο γνωστός Φρανσίσκο Μασίας Νγκέμα στην Ισημερινή Γουινέα, την μοναδική ισπανόφωνη της Ηπείρου. Θα ήταν γραφικοί αν δεν ήταν αιμοσταγείς τύραννοι.

Οι Γάλλοι γνωρίζουν πως μια φαινομενικά διακρατική σύγκρουση μπορεί να ανοίξει το κουτί της Πανδώρας με αλυσιδωτές εξελίξεις σε ασταθείς χώρες, με διεφθαρμένες και μη δημοφιλείς ελίτ

Σε αυτό το καζάνι που βράζει, η Γαλλία είχε διατηρήσει την επιρροή της μέσω πολιτικών, στρατιωτικών, πολιτιστικών και οικονομικών καναλιών όπως το φράγκο της Δυτικής Αφρικής ακόμη και ένα τεκτονισμό ο οποίος στην Αφρική κατάντησε παρωδία

Ο Αλί Μπόγκο ανακηρύσσεται σε μεγαλοπρεπή δημόσια τελετή Μέγας Διδάσκαλος της Μεγάλης Στοάς της Γκαμπόν

9

Οι Γάλλοι γνωρίζουν πως μια φαινομενικά διακρατική σύγκρουση μπορεί να ανοίξει το κουτί της Πανδώρας με αλυσιδωτές εξελίξεις σε ασταθείς χώρες, με διεφθαρμένες και μη δημοφιλείς ελίτ. Κινητοποιήσεις και διαδηλώσεις πραγματοποιήθηκαν ήδη στη Σενεγάλη, την Ακτή του Ελεφαντοστού και αλλού. Μήπως ο πόντος του τρικού άρχισε ήδη να ξηλώνεται ανεπανόρθωτα;

Σε αυτό το καζάνι που βράζει, η Γαλλία είχε διατηρήσει την επιρροή της μέσω πολιτικών, στρατιωτικών, πολιτιστικών και οικονομικών καναλιών όπως το φράγκο της Δυτικής Αφρικής ακόμη και ένα τεκτονισμό (στη Γαλλία προοδευτικός ρόλος) ο οποίος στην Αφρική κατάντησε παρωδία (ο Αλί Μπόγκο ανακηρύσσεται σε μεγαλοπρεπή δημόσια τελετή Μέγας Διδάσκαλος

της Μεγάλης Στοάς της Γκαμπόν. Ο Μέγας δάσκαλος της Μεγάλης Ανατολής της Γαλλίας χαρακτηρίζει ως τελετή Canada dry με το ότι αυτό συνεπάγεται).

Οι γαλλόφωνες χώρες της Δυτικής και Κεντρικής Αφρικής διατήρησαν και ένα κοινό νόμισμα προσκολλημένο στο φράγκο και ακολούθως στο ευρώ.

- Το ΧΟΦ ή δυτικό-αφρικανικό φράγκο έχει σταθερή αξία όπως και το κεντροαφρικανικό CFA franc. (1€ =655.96 CFA franc σταθερή ισοτιμία). Το δυτικό-αφρικανικό φράγκο θα μετονομαστεί σε ECO στο εγγύς μέλλον.

10

Οι γαλλόφωνες χώρες της Δυτικής και Κεντρικής Αφρικής διατήρησαν και ένα κοινό νόμισμα προσκολλημένο στο φράγκο και ακολούθως στο ευρώ.

Το ΧΟΦ ή δυτικό-αφρικανικό φράγκο έχει σταθερή αξία όπως και το κεντροαφρικανικό CFA franc. (1€ =655.96 CFA franc σταθερή ισοτιμία). Το δυτικό-αφρικανικό φράγκο θα μετονομαστεί σε ECO στο εγγύς μέλλον.

Επίσης οι τράπεζες των 14 χωρών της οικονομικής ζώνης «αποταμιεύουν» το 65% των συναλλαγματικών αποθεμάτων σε ειδικό λογαριασμό στο Γαλλικό θησαυροφυλάκιο και ένα επιπλέον 20% για να καλύπτουν «οικονομικά ρίσκα». Αυτή η αμφιλεγόμενη υποχρέωση αναπροσαρμόζεται κατά διαστήματα με πλέον πρόσφατη αλλαγή το 2020 από τη Γαλλική Εθνοσυνέλευση με πιθανή κατάργησή της.

Αυτές οι οικονομικές δεσμεύσεις είναι αδιαμφισβήτητες και αποτελούν πηγή έντονων συζητήσεων και τριβών για την νέο-αποικιακή πολιτική της Γαλλίας. Σε αυτές μάλιστα αναφέρθηκε και η Ιταλίδα πρωθυπουργός το 2019 όταν ήταν στην αντιπολίτευση ως μια από τις αιτίες της μετανάστευσης.

ομιλούν 80% του πληθυσμού) τη Τάμασεκ (γλώσσα των Τουαρέκ) και την Χασανίγια (αραβική παραλλαγή).

Η πιο αμφισβητούμενη όμως ρήτρα αυτού του εγγράφου, για το οποίο οι πηγές πληροφόρησης είναι κυρίως αγγλοσαξονικές είναι το λεγόμενο αποικιακό χρέος. Σύμφωνα με αυτή την εξωφρενική ρήτρα οι νέο-ανεξάρτητες χώρες ήταν υπόχρεες να καταβάλουν στη Γαλλία όλα τα έξοδα των υποδομών ως Colonial Debt. Η Γαλλική εφημερίδα Libération (Λιμπερασιόν) που ουδέποτε θεωρήθηκε καθεστωτική στις 22 Φεβρουαρίου του 2017 θεωρεί τη ρήτρα αυτή ως ανύπαρκτη. Ήταν μια πληρωμή πάγια για όλες τις χώρες, εφάπαξ ή αναλόγως των επί μέρους δαπανών της αποικιοκρατικής δύναμης; Και πώς γινόταν η αποπληρωμή;

Henry Christophe, βασιλιάς της Αϊτή

Αϊτή

- **Η Γαλλία είχε επιβάλει επαίσχυντο φόρο στην Αϊτή.** Η ανεξαρτησία της χώρας ανακηρύχθηκε μονομερώς το 1804 μετά την επανάσταση των σκλάβων οι οποίοι δούλευαν σε φυτείες ζαχαροκάλαμου (1791-1804) λίγο πολύ στο περιθώριο της Γαλλικής Επανάστασης (1789-1799).
- Τα στρατεύματα που απέστειλε ο Ναπολέοντας ηττήθηκαν από τους επαναστάτες το 1804.

Η Αϊτή κατέχει μερικές μοναδικές επιδώσεις αξιοθαύμαστες και θλιβερές:

- Ήταν το πρώτο ανεξάρτητο κράτος στη Λατινική Αμερική και την Καραϊβική
- Ήταν η πρώτη φορά που στρατός σκλάβων ή δουλοπαροίκων νίκησε
- Ήταν το πρώτο κράτος που επισημοποίησε μια γλώσσα Κρεόλ
- Το πρώτο κράτος που αναγνώρισε την ανεξαρτησία της Ελλάδας
- Τέλος είναι ένα κράτος που κτυπήθηκε ανελέητα από φονικές φυσικές καταστροφές και αιμοσταγή αυταρχικά καθεστώτα.
- Αυτή τη στιγμή είναι το μόνο που μαστίζεται από την ανεξέλεγκτη τρομοκρατία γκανγκστερικών ομάδων του υποκόσμου

12

Φυσικά υπάρχει ένα θλιβερότατο προηγούμενο η Γαλλία είχε επιβάλει τέτοιο επαίσχυντο φόρο στην Αϊτή. Η ανεξαρτησία της χώρας ανακηρύχθηκε μονομερώς το 1804 μετά την επανάσταση των σκλάβων οι οποίοι δούλευαν σε φυτείες ζαχαροκάλαμου (1791-1804) λίγο πολύ στο περιθώριο της Γαλλικής Επανάστασης (1789-1799).

Τα στρατεύματα που απέστειλε ο Ναπολέοντας ηττήθηκαν από τους επαναστάτες το 1804. Ο όρος για την αναγνώριση της ανεξαρτησίας από την Γαλλία σε συμφωνία που συνάφθηκε το 1825 ήταν η πληρωμή χρέους ύψους 150 εκατ. φράγκων ως αποζημίωση για απώλεια περιουσίας συμπεριλαμβανομένης και της εργασίας των δούλων. Παρόλο που το ποσό μειώθηκε στη συνέχεια στα 90 εκατ. φράγκα, πιστεύεται ότι αυτός ο όρος ήταν ο βασικός λόγος που εμπόδισε την Αϊτή να ορθοποδήσει από την γένεσή της.

Η Αϊτή κατέχει μερικές μοναδικές επιδώσεις αξιοθαύμαστες και θλιβερές:

- Ήταν το πρώτο ανεξάρτητο κράτος στη Λατινική Αμερική και την Καραϊβική
- Ήταν η πρώτη φορά που στρατός σκλάβων ή δουλοπαροίκων νίκησε στην τελική μάχη. (Σπάρτακος, Ρε Αλέξης)

- Ήταν το πρώτο κράτος που επισημοποίησε μια γλώσσα Κρεόλ.
- Το πρώτο κράτος που αναγνώρισε την ανεξαρτησία της Ελλάδας (επιστολή στο Κοραή), φορτίο καφέ.
- Τέλος είναι ένα κράτος που κτυπήθηκε ανελέητα από φονικές φυσικές καταστροφές και αιμοσταγή αυταρχικά καθεστώτα.
- Αυτή τη στιγμή είναι το μόνο που μαστίζεται από την ανεξέλεγκτη τρομοκρατία γκανγκστερικών ομάδων του υποκόσμου. Η τραγωδία του βασιλέα Κριστόφ είναι ένα συμβολικό θεατρικό έργο του Εμέ Σεζέρ συγγραφέα από την Μαρτίνικα. Συνοψίζει όλο το δράμα ενός λαού και τις παρενέργειες της εξουσίας. Ο Ανρί Κριστόφ, Henri Christophe ηγέτης της επανάστασης των σκλάβων ανακηρύσσεται από την γερουσία πρόεδρος. Αρνείται τον τίτλο, ιδρύει ένα αποσχιστικό κράτος στο Βορρά και αυτοανακηρύσσεται βασιλέας. Υποχρεώνει το λαό σε διάφορες εξουθενωτικές εργασίες. Ο λαός εξεγείρεται και ο Κριστόφ αυτοκτονεί σε μια εκκλησία. (ιστορικά γεγονότα)

Η μάχη για την εκμετάλλευση των πλουτοπαραγωγικών πόρων στη Δυτική Αφρική οδηγεί συχνά σε ένα αιματηρό φαύλο κύκλο.

- Οι αιματηροί εμφύλιοι στη Λιβερία και Σιέρα Λεόνε είχαν ως βασική γενεσιουργό αιτία τον έλεγχο της εμπορίας των διαμαντιών, στην οποία προστέθηκαν διαφυλετικές διαφορές.

Διεθνής Διαδικασία του Kimberley

- Η διαδικασία καθιερώθηκε το 2003 για να αποτρέψει την είσοδο «διαμαντιών σύγκρουσης» στη κύρια αγορά των ακατέργαστων πολύτιμων λίθων, με το ψήφισμα 55/56 της Γενικής συνέλευσης του ΟΗΕ.
- Το Δεκέμβριο του 1998 ηγέτες της εθνότητας ΙΙΟ, οι οποίοι κατοικούν στο δέλτα του ποταμού Νίγηρα στη Νιγηρία άρχισαν ένα θαρραλέο νομικό αγώνα με τη στήριξη του κοινοβουλίου της χώρας κατά του πετρελαιοπαραγωγού κολοσσού Σιελ, για εκτεταμένες καταστροφές στο οικοσύστημα.

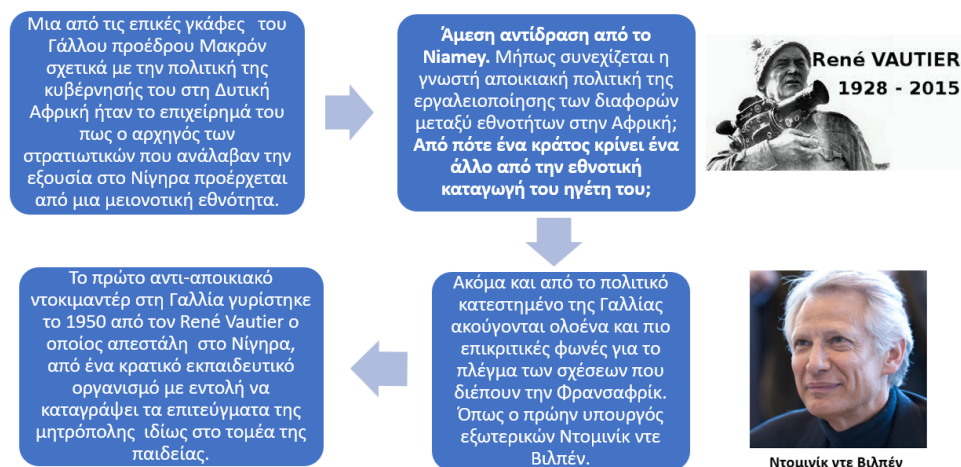
Η μάχη για την εκμετάλλευση των πλουτοπαραγωγικών πόρων στη Δυτική Αφρική οδηγεί συχνά σε ένα αιματηρό φαύλο κύκλο. Αγώνας αλληλοεξόντωσης μεταξύ ενόπλων ομάδων ο οποίος ενίοτε λαμβάνει μορφή εμφυλίου πολέμου για τον έλεγχο των πόρων και ακολούθως χρηματοδότηση από τα έσοδα για απόκτηση οπλισμού με ανακύκλωση του φαύλου κύκλου. Οι αιματηροί εμφύλιοι στη Λιβερία και Σιέρα Λεόνε είχαν ως βασική γενεσιουργό αιτία τον έλεγχο της εμπορίας των διαμαντιών, στην οποία προστέθηκαν διαφυλετικές διαφορές.

Μετά από σχετική ευαισθητοποίηση της Παγκόσμιας κοινής γνώμης (στην οποία συνέτεινε και η κουλτούρα του κινηματογράφου με προ-εξάρχουσα τη ταινία Bloody diamonds) υπεγράφη η διεθνής Διαδικασία του Kimberley (πόλη της Νοτίου Αφρικής) για έλεγχο της προέλευσής τους.

Η διαδικασία καθιερώθηκε το 2003 για να αποτρέψει την είσοδο «διαμαντιών σύγκρουσης» στη κύρια αγορά των ακατέργαστων πολύτιμων λίθων, με το ψήφισμα 55/56 της Γενικής συνέλευσης του ΟΗΕ.

Πολλά παραθυράκια αλλά καλύτερα από τίποτα.

Επίσης το Δεκέμβρη του 1998 ηγέτες της εθνότητας ΙΙΟ, οι οποίοι κατοικούν στο δέλτα του ποταμού Νίγηρα στη Νιγηρία άρχισαν ένα θαρραλέο νομικό αγώνα με τη στήριξη του κοινοβουλίου της χώρας κατά του πετρελαιοπαραγωγού κολοσσού Σιελ, για εκτεταμένες καταστροφές στο οικοσύστημα.

14

Μια από τις επικές γκάφες του Γάλλου προέδρου Μακρόν σχετικά με την πολιτική της κυβέρνησής του στη Δυτική Αφρική ήταν το επιχείρημά του πως ο αρχηγός των στρατιωτικών που ανάλαβαν την εξουσία στο Νίγηρα προέρχεται από μια μειονοτική εθνότητα. Άμεση αντίδραση από το Νιαμέι (Νιαμέι) πρωτεύουσα του Νίγηρα: μήπως συνεχίζεται η γνωστή αποικιακή πολιτική της εργαλειοποίησης των διαφορών μεταξύ εθνοτήτων στην Αφρική; Από πότε ένα κράτος κρίνει ένα άλλο από την εθνοτική καταγωγή του ηγέτη του;

Ακόμα και από το πολιτικό κατεστημένο της Γαλλίας ακούγονται ολοένα και πιο επικριτικές φωνές για το πλέγμα των σχέσεων που διέπουν την Φρανσαφρίκ. Όπως ο πρώην υπουργός εξωτερικών Ντομινίκ ντε Βιλπέν.

Όμως κλασσικό ίσως παράδειγμα διαπροσωπικών σχέσεων διαφθοράς μητρόπολης και πρώην αποικίας αποτελεί η περιβόητη υπόθεση των διαμαντιών. Η έγκυρη γαλλική σατιρική εφημερίδα *le Canard Enchaîné* (η αλυσοδεμένη Πάπια) αποκαλύπτει το 1979 ότι ο Πρόεδρος Ζισκάρ Ντ' Εσταίν το 1973 όταν ήταν υπουργός οικονομικών παρέλαβε δυο διαμάντια από τον δικτάτορα της Δημοκρατίας της Κεντρικής Αφρικής Μποκάσα. Εν τέλει ο Ζισκάρ το παραδέχεται, ισχυρίζεται

όμως πούλησε τα διαμάντια και δώρισε το ποσό στον Ερυθρό Σταυρό της Κεντρικής Αφρικής. Η πρόεδρος του Ερυθρού Σταυρού μια πολύ θαρραλέα σίγουρα κυρία διαψεύδει το Γάλλο πρόεδρο. Περιττό να σας πω ότι απαλλάγηκε από τα καθήκοντά της. Όσο για τον Μποκάσα είχε αποφασίσει το 1976 να στεφθεί αυτοκράτορας. Παράγγειλε στους πιο γνωστούς οίκους στο Παρίσι στέμμα και άλλα εμβλήματα πιστά αντίγραφα της τελετής στέψης του Ναπολέοντα. Ήταν το τζίνι που βγήκε από το λυχνάρι. Τελικά ανατράπηκε το 1979 από στρατιωτικό πραξικόπημα.

Το πρώτο αντι-αποικιακό ντοκιμαντέρ στη Γαλλία γυρίστηκε το 1950 από τον Ρενέ Βοτιέ ο οποίος απεστάλη στο Νίγηρα, [ναι στο Νίγηρα] από ένα κρατικό εκπαιδευτικό οργανισμό με εντολή να καταγράψει τα επιτεύγματα της μητρόπολης ιδίως στο τομέα της παιδείας. Ο μόλις 21ος ετών κινηματογραφιστής σύντομα ανακαλύπτει πως η πραγματικότητα απέχει πολύ από το επίσημο αφήγημα και αποτυπώνει μια άλλη σκληρή πραγματικότητα. Η ταινία απαγορεύτηκε ή ξεχάστηκε για πάνω από 40 χρόνια. Όσο για τον Ρενέ εξέτισε πολύμηνη ποινή φυλάκισης. Στη Δημοκρατική Γαλλία.

- Αρχές του 21ου αιώνα διάφορες δυτικές κυβερνήσεις ζήτησαν συγγνώμη για τη εμπλοκή των χωρών τους στο δουλεμπόριο.
- Το πρώτο ταξίδι πραγματοποιήθηκε το 1525 από τους Πορτογάλους προς την Βραζιλία. Οι Πορτογάλοι ήταν οι μόνοι που «δραστηριοποιούνταν» στο αφρικανικό έδαφος γιατί οι άλλοι ευρωπαϊκοί φοβόντουσαν την ελονοσία που θέριζε. Ακολούθησαν Βρετανοί, Ισπανοί, Γάλλοι, Ολλανδοί και Δανοί.
- Υπολογίζεται 12 έως 13 εκατομμύρια Αφρικανοί μεταφέρθηκαν ως δούλοι σε χρονικό διάστημα 4 αιώνων.
- Από αυτούς 1.5-2.5 εκατ. πέθαναν κατά την διάρκεια του ταξιδιού και ανυπολόγιστος αριθμός σε στρατόπεδα συγκεντρώσεως στη Καραϊβική.

15

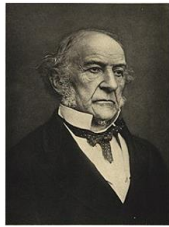
Αρχές του 21ου αιώνα διάφορες δυτικές κυβερνήσεις ζήτησαν συγγνώμη για τη εμπλοκή των χωρών τους στο δουλεμπόριο. Μια μελανή κηλίδα που θα στοιχειώνει τις σχέσεις Μητροπόλεων και πρώην αποικιών. Το δουλεμπόριο προς την Αμερική συνίστατο στη μαζική αγορά Ιθαγενών κυρίως από την Δυτική Αφρική.

Ακολουθούσε η μεταφορά τους στην Αμερική και η πώλησή τους στα σκλαβοπάζαρα ή κατευθείαν σε Αμερικανούς γαιοκτήμονες.

Οι αιχμαλωσίες των αυτοχθόνων γίνονταν ενίοτε με την μεσολάβηση γηγενών άλλων φυλών. Το πρώτο ταξίδι πραγματοποιήθηκε το 1525 από τους Πορτογάλους προς την Βραζιλία. Οι Πορτογάλοι ήταν οι μόνοι που «δραστηριοποιούνταν» στο αφρικανικό έδαφος γιατί οι άλλοι

ευρωπαϊοί φοβόντουσαν την ελονοσία που θέριζε. Ακολούθησαν Βρετανοί, Ισπανοί, Γάλλοι, Ολλανδοί και Δανοί.

Οι σκλάβοι εργάζονταν σε φυτείες καφέ, καπνού, ζάχαρης, βάμβακα, σε ορυζώνες, ορυχεία χρυσού και αργύρου, για κοπή ξυλείας και ως υπηρέτες. Υπολογίζεται 12 έως 13 εκατομμύρια Αφρικανοί μεταφέρθηκαν ως δούλοι σε χρονικό διάστημα 4 αιώνων. Από αυτούς 1.5-2.5 εκατ. πέθαναν κατά την διάρκεια του ταξιδιού και ανυπολόγιστος αριθμός σε στρατόπεδα συγκεντρώσεως στη Καραϊβική. Το δουλεμπόριο άρχισε να φθίνει με την έλευση του 19ου αιώνα.

- Ο Ουίλιαμ Γκλάνστοουν 1809- 1898 διετέλεσε πρωθυπουργός του Ηνωμένου Βασιλείου για 12 χρόνια.
- Ο σερ Ουίλιαμ κληρονόμησε από τον πατέρα του μια επικερδή επιχείρηση **2.5χιλιάδων** περίπου Αφρικανών δούλων με επίκεντρο τη σημερινή Γκαϊάνα και την Ιαμαϊκή.
- Όταν καταργήθηκε η δουλεία ο Γκλάνστοουν ως καλός επιχειρηματίας πέτυχε ως αποζημίωση το κολοσσιαίο για την εποχή ποσό των 106 χιλιάδων στερλινών.

Η Ρωσία για την Αφρική τουλάχιστο διαθέτει την έξωθεν καλή μαρτυρία ότι δεν υπήρξε αποικιακή δύναμη.

- Ο πρόεδρος της συντηρητικής κυβέρνησης της Νιγηρίας **Μπόλα Τινούμπου** αναφερόμενος προφανώς στη ρωσική διείσδυση δήλωσε χαρακτηριστικά: **«Δεν πρόκειται να αντικαταστήσουμε τα παλιά δεσμά μας με νέα».**
- Για την επεκτατική αλλά συμπαγή πολιτική της Ρωσίας να υπενθυμίσουμε την γενοκτονία και μαζικό εκτοπισμό, την εθνοκάθαρση που έπληξε το 95%-97% του πληθυσμού των Κιρκασιών ή Τσερκέζων στις αρχές του 19ου αιώνα.

16

Ο Ουίλιαμ Γκλάνστοουν 1809- 1898 διετέλεσε πρωθυπουργός του Ηνωμένου Βασιλείου για 12 χρόνια. Ήταν με την ετικέτα των φιλελευθέρων και θεωρείται μάλιστα ως επιτυχημένος πολιτικός. Ήταν γνωστός φιλέλληνας με το όνομά του να φιγουράρει σε οδό της παλιάς αριστοκρατικής Λευκωσίας, Γλάδστωνος και στη Λεμεσό. Ο σερ Ουίλιαμ λοιπόν κληρονόμησε από τον πατέρα του μια επικερδή επιχείρηση 2.5χιλιάδων περίπου Αφρικανών δούλων με επίκεντρο τη σημερινή Γκαϊάνα και την Ιαμαϊκή. Όταν καταργήθηκε η δουλεία ο Γκλάνστοουν ως καλός επιχειρηματίας πέτυχε αποζημίωση με το κολοσσιαίο για την εποχή ποσό των 106χιλιάδων στερλινών. Πρόσφατα οι απόγονοί του εξέφρασαν τη συγνώμη τους προς όλους όσους τους αφορά. Σχετικά με τον φιλελληνισμό του Γκλάνστοουν πολλοί ήταν οι ευρωπαίοι που είχαν ως κίνητρο την αναγέννηση του λίκνου του δυτικοευρωπαϊκού πολιτισμού. Ακόμα και σήμερα σύμφωνα με μια εκπομπή του BBC παιδιά κυρίως από το Μάλι εργάζονται σε άθλιες συνθήκες στις φυτείες κακάο της Ακτής του Ελεφαντοστού. Χωρίς να μιλάμε για τους Χαριτίν πλειοψηφούσα κάστα στη Μαυριτανία με ένα ντροπιαστικό είδος κληρονομικού καθεστώτος νέο-δουλείας, ή τις άθλιες συνθήκες στα ορυχεία εξόρυξης κοβαλτίου και κολτανίου στο Ανατολικό Κογκό.

Τέλος σε ότι αφορά την Ρωσική διείσδυση για μια ακόμη φορά ας ταυτίσουμε αντίπαλο δέος με ηθικό πλεονέκτημα παρόλο που η Ρωσία για την Αφρική τουλάχιστο διαθέτει την έξωθεν καλή μαρτυρία ότι δεν υπήρξε αποικιακή δύναμη.

Ο πρόεδρος της συντηρητικής κυβέρνησης της Νιγηρίας Μπόλα Τινούμπου αναφερόμενος προφανώς στη ρωσική διείσδυση δήλωσε χαρακτηριστικά: «Δεν πρόκειται να αντικαταστήσουμε τα παλιά δεσμά μας με νέα».

Για την επεκτατική αλλά συμπαγή πολιτική της Ρωσίας να υπενθυμίσουμε την γενοκτονία και μαζικό εκτοπισμό, την εθνοκάθαρση που έπληξε το 95%-97% του πληθυσμού των Κιρκασιών ή Τσερκέζων (εθνότητα του Καυκάσου) στις αρχές του 19ου αιώνα, (1-1.5εκατ. νεκροί και μαζικό υποκινούμενο προσφυγικό κύμα στα εδάφη της τότε Οθωμανικής Αυτοκρατορίας).

Σε αυτό το πολύπλοκο παζλ να τονίσουμε και μια άλλη συνισταμένη την κλιματική αλλαγή η οποία προκαλεί περαιτέρω ερημοποίηση της περιοχής του Σαχέλ στη υποσαχάρια Αφρική, επισιτιστική κρίση και λειψυδρία. Το θέμα της κλιματικής αλλαγής απασχόλησε για πρώτη φορά ειδική σύνοδο που πραγματοποιήθηκε πρόσφατα στη Ναϊρόμπι της Κένυας.

Οι πολιτικές και οικονομικές αναταραχές και αναταράξεις, οι συνέπειες των κλιματικών αλλαγών θα προκαλέσουν ένα νέο μαζικό μεταναστευτικό κύμα προς το Βορρά μέσω των σύγχρονων δουλεμπορικών κέντρων στη Λιβύη;

Με όλες τις προβλέψιμες προεκτάσεις, που πάει η Δυτική Αφρική;

Πού πάει η Μαύρη Ήπειρος;

Πού πάει ο κόσμος;